

การพัฒนาหลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎี
สัมพันธบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
ของนักศึกษาครู

**A Development of an Enrichment Curriculum on Internship in Thai
Language Based on Intertextuality to Enhance Ability of
Teaching Creative Writing for Student Teachers**

พิชญา สกุนวิทย์ และ วิเชียร ธำรงโสทธิสกุล

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Phitchaya Sakunwit and Wichian Thamrongsotthisakul

Naresuan University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Phitchayas62@nu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมตามหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู พบว่า หลักสูตรประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ ความสำคัญ หลักการ จุดมุ่งหมาย คำอธิบาย โครงสร้าง คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้ แนวการจัดกิจกรรม แนวทางการใช้สื่อ และการวัดและประเมินผล แนวทางการจัดกิจกรรมเสริม ประกอบด้วยกิจกรรมที่เน้นการบูรณาการสอนแนวคิดทฤษฎีสัมพันธบทให้ผู้ร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและการศึกษานำร่องพบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้จริง 2) ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า นักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยมีความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังการทดลองใช้หลักสูตรเสริมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ เท่ากับ 72.04 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90.05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญ .05 3) ผลการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมเสริมความสามารถการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ พบว่า นักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย มีความคิดเห็นต่อการจัด

* วันที่รับบทความ : 2 ธันวาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 15 ธันวาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 16 ธันวาคม 2567

Received: December 2 2024; Revised: December 15 2024; Accepted: December 16 2024

กิจกรรมเสริมความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.81 S.D. = 0.41) อาจารย์และครูพี่เลี้ยงมีความคิดเห็น โดยสรุปว่า การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษา ออกแบบครบตามองค์ประกอบ มีความชัดเจนในการใช้ทฤษฎี สัมพันธบท นักศึกษาสามารถจัด กิจกรรมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: หลักสูตรเสริม; ความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์; การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา; นักศึกษาครู

Abstract

This research aimed to develop a supplementary curriculum for the Thai language teaching practicum in the institutions based on the Relational Theory, with the goal of enhancing the creative writing skills of student teachers. The study employed a four-stage research and development process. Stage 1: The study of current state and developmental needs of a supplementary curriculum. Stage 2: The development and quality assessment of the curriculum. Stage 3: The curriculum trial was tried out. Stage 4: The evaluation of opinions regarding the supplementary activities organized in the curriculum.

The research findings showed that: 1) The supplementary curriculum for Thai language instruction in the institutions, based on relational theory, aimed at enhancing the creative writing skills of teacher education students. It was found that the curriculum comprised 9 components: significance, principles, objectives, descriptions, structure, unit explanations, guidelines for activity organization, media utilization, assessment and evaluation. The guidelines for organizing supplementary activities included activities that emphasizing the integration of Relational Theory and encouraging participants to engage in activities designed to enhance their creative writing ability. The evaluation of the curriculum and document indicated that they were highly appropriate, and the pilot study found that the curriculum could be effectively implemented. 2) The results of the curriculum trial indicated that after using the supplementary curriculum for creative writing instruction, Thai language student teachers demonstrated a creative writing score of 72.04 points, equivalent to 90.05%. This score significantly more than 75% at a significance level of .05. 3) The evaluation of opinions regarding the supplementary activities designed to improve creative writing ability, revealed that Thai language student teachers satisfied a high level of opinion regarding the organization of these supplementary activities. Moreover, the opinions of instructors and supervising teacher indicated that the design of lesson plans for creative writing by students was comprehensive and clearly integrated the Relational Theory. The students were able to effectively organize creative writing instruction activities.

Keywords: Enrichment Curriculum; Ability of Teaching Creative Writing; Internship; Student Teachers

บทนำ

เนื่องจากการวิจัยอนาคตแบบ Ethnographic Delphi Futures Research : EDFR ในเรื่องของทิศทางการผลิตและใช้บัณฑิตครูภาษาไทยในอนาคต (แสงสุริ วาตวิจิตร และชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2561 : 122 - 130) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อทิศทางการผลิตและใช้บัณฑิตครูภาษาไทยในอนาคต (พ.ศ. 2560 - 2574) ดำเนินการวิจัยโดยการศึกษาทิศทางต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและใช้ครูภาษาไทยในอนาคต ได้สรุปผลออกมาเป็น 9 หัวข้อ ซึ่งในด้านที่ 1 ด้านการสร้างความรู้ในคุณค่าภาษาไทย กล่าวโดยภาพรวมได้ว่า ควรกำหนดบทบาทขององค์กรที่ดูแลการผลิตพัฒนาและใช้ให้อำนาจและกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนเพราะภาษาเป็นรากฐานของการพัฒนาในทุกภาคส่วน อีกทั้งภาษาไทยยังเป็นทักษะการสื่อสารที่สำคัญที่สุด ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ส่วนด้านที่ 9 ด้านคุณลักษณะเฉพาะและความเป็นครูภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 กล่าวได้ว่า ครูภาษาไทยควรใช้ข้อมูลระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีการสื่อสารในการสอนวิชาภาษาไทยอย่างเชี่ยวชาญ สามารถสร้างสรรค์ภาษาในรูปแบบใหม่ที่จะเป็นการต่อยอดมิให้ภาษาไทยกลายเป็นภาษาที่ตายแล้วหรือปรับเปลี่ยนอะไรไม่ได้อีกต่อไปเมื่อก้าวสู่ศตวรรษหน้า

ทั้งนี้ สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualification Frameworks, TQF) ได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิต 5 ด้าน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการคิดเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2556 : 13) ได้กล่าวถึงการพัฒนาการคิดสร้างสรรค์เป็นจุดมุ่งหมายของการศึกษา เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน นอกจากนี้ยังเป็นกระบวนการคิดที่จำเป็นและสำคัญสำหรับผู้เรียนทุกระดับโดยความคิดสร้างสรรค์เป็นการคิดขั้นสูงที่แสดงถึงความสามารถที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ จากทิศทางการผลิตและใช้บัณฑิตครูภาษาไทยในอนาคตและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ การพัฒนานักศึกษาด้านวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์จึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้ นักศึกษาจบการศึกษาไปอย่างมีคุณภาพ นักศึกษาต้องพัฒนาศาสตร์รวมถึงทักษะทางภาษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทักษะทางภาษาที่ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและนำมาพัฒนานักศึกษาด้านวิชาภาษาไทยในครั้งนี้ คือ ทักษะการเขียน ซึ่งเป็นทักษะที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสื่อสารเพราะจำเป็นต้องอาศัยหลักวิชาการด้านการใช้ภาษาที่ดีถูกต้องตามแบบแผน แต่ในขณะเดียวกันจะต้องอาศัยความสามารถในการใช้ภาษา หลักสุนทรียศาสตร์เพื่อปรุงแต่งให้เกิดความงดงามทางวรรณศิลป์หรือศิลปะการใช้ถ้อยคำให้สละสลวย (ชนะ เวชกุล, 2524 : 5)

การเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงจัดเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่แสดงปัญญาและด้วยการใช้ศิลปะในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาได้ตรงกับที่คิดอย่างชัดเจนจนคนอ่านสามารถเข้าใจได้ถูกต้องและเกิดความรู้สึกนิยมยกย่องนับถือ (เกศินี จุฑาวิจิตร, 2557 : 32 , ถวัลย์ มาสจรัส, 2545 : 5) แสดงให้เห็นว่าคนเราจะผลิตงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการใช้ภาษาที่ถูกต้องตามแบบแผนการเรียบเรียงและการลำดับความคิดที่ถูกต้องเหมาะสม มีความสมเหตุสมผลแต่ในขณะเดียวกันก็ต้องมีความสามารถในการคิดที่แปลกใหม่และมีคุณค่าทั้งกลวิธีการนำเสนอและการใช้ศิลปะถ้อยคำที่สามารถถ่ายทอดจินตนาการที่แปลกใหม่นั้นออกมาสู่สายตาผู้อื่นด้วยการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎี สัมพันธบท พบว่า ทฤษฎีสัมพันธบทนั้นเน้นความสัมพันธ์ของตัวบท จึงกล่าวได้ว่าวรรณกรรมหรืองานเขียนที่เกิดร่วมยุคสมัยเดียวกันมักมีทั้งลักษณะร่วมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับวรรณกรรมอื่น ๆ หรืองานเขียนอื่น ๆ ในยุคสมัยนั้น แต่ในขณะเดียวกันก็มีลักษณะแตกต่างเป็นลักษณะเฉพาะของวรรณกรรมหรืองานเขียนแต่ละเรื่อง เกิดจากความเป็นปัจเจกของผู้แต่งแต่ละคนย่อมได้รับประสบการณ์ ความรู้ ความคิด และค่านิยมในยุคสมัยของตนแล้วเกิดมีความเฉพาะตนขึ้น เมื่อผนวกกับความรู้ความสามารถอันเป็นสิ่งเฉพาะตนอยู่แล้วจึงก่อให้เกิดผลงานอันมีลักษณะเฉพาะต่างกับวรรณกรรมที่ร่วมยุคสมัยเดียวกันได้ (เสาวณิต จุลวงศ์, 2549 : 74) ทฤษฎีสัมพันธบทจึงเป็นทฤษฎีที่สามารถนำมาใช้เป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ เนื่องจากเป็นการให้ประสบการณ์กับนักเรียนให้สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ เพื่อให้เกิดแนวคิดในการสร้างสรรค์งานเขียนขึ้นมาเป็นลักษณะเฉพาะตนอีกด้วย

จากหลักการดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำเอาทฤษฎีสัมพันธบทมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเรียนรู้ระดับหลักและแนวคิดเบื้องต้นของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในด้านการสร้างประสบการณ์ ความรู้ ความคิด และจินตนาการจากการอ่านผ่านมุมมองใหม่ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาและหาวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยการพัฒนาหลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธบท เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู โดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธบท เป็นกรอบการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อวิจัยพัฒนาหลักสูตร เหมาะกับบริบทของนักศึกษาครูและเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าวิจัยด้านการจัดการเรียนรู้ทางด้านภาษาไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
3. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
4. เพื่อประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมตามหลักสูตรเสริมการปฏิบัติ การสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา มีขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 สัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพื่อนำข้อมูลมาออกแบบหลักสูตร ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ อาจารย์นิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทยครุศาสตรบัณฑิตจำนวน 5 คน เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู สอบถามความต้องการในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบสอบถามความต้องการ เป็นแบบตอบลำดับความสำคัญตามความต้องการ 3 ลำดับ ประกอบด้วย 7 ข้อรายการที่เป็นความต้องการในการเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ไปเก็บรวบรวมข้อมูลนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จำนวน 58 คนโดยสุ่มแบบเจาะจง

1.2 นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์เป็น 1) เนื้อหาของหลักสูตร 2) แนวทางการจัดกิจกรรม แนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผล และองค์ประกอบอื่น ๆ ของหลักสูตร 3) ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรโดยนำข้อมูลที่นักศึกษาตอบใส่หมายเลขลำดับความสำคัญ 3 ลำดับแรก และแจกแจงความถี่ (frequency)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ผู้วิจัยนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในขั้นตอนที่ 1 มาพัฒนาหลักสูตร มี 9 องค์ประกอบ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของ (Taba, 1962; สำลี ทองธิว, 2555; สงัด อุทรานันท์, 2532) มาเป็นกรอบในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 13 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
- ขั้นที่ 2 กำหนดความสำคัญ
- ขั้นที่ 3 กำหนดหลักการ
- ขั้นที่ 4 กำหนดจุดมุ่งหมาย
- ขั้นที่ 5 กำหนดคำอธิบาย
- ขั้นที่ 6 กำหนดโครงสร้าง
- ขั้นที่ 7 กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรม
- ขั้นที่ 8 กำหนดแนวทางการใช้สื่อ
- ขั้นที่ 9 กำหนดการวัดและประเมินผล
- ขั้นที่ 10 จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร
- ขั้นที่ 11 ตรวจสอบคุณภาพและศึกษานำร่อง
- ขั้นที่ 12 นำหลักสูตรเสริมไปใช้
- ขั้นที่ 13 ประเมินความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตร

การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรในขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการในขั้นตอนที่ 1 ของการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร เพื่อนำข้อมูลมาร่างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ 2 ถึงขั้นตอนที่ 10 โดยขั้นตอนที่ 11 ตรวจสอบคุณภาพและทดลองใช้หลักสูตร เป็น 2 ช่วง คือ 1) การประเมินโครงสร้างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คน ตรวจสอบความเหมาะสม จากนั้นปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร และ 2) นำหลักสูตรไปทดลองนำร่องเพื่อศึกษาความเป็นไปได้กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 10 คน เป็นเวลา 7 ชั่วโมง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ใช้การตรวจสอบโดยผู้ประเมิน จำนวน 2 คน (Rater Agreement Index : RAI) ได้แก่ ผู้วิจัยและผู้ประเมินอีก 1 คน นำคะแนนระหว่างผู้วิจัยและผู้ประเมินมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index: RAI) โดยวิธีการของ Judith A. Burry - Stock และคณะกรณีที่มีพฤติกรรมบ่งชี้หลายตัวนักเรียนหลายคน และมีผู้ประเมิน 2 คน (สุรชัย มีชาญ, 2547 : 113 -126) ได้ค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินสูงกว่า 0.70 ทั้ง 2 ด้าน ถือเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ขั้นที่ 12 และขั้นที่ 13 เป็นขั้นตอนที่ 3 และขั้นตอนที่ 4 ของการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร ผู้วิจัยนำหลักสูตรไปใช้จริงกับ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ชั้นปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 20 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ขั้นตอนการทดลอง มีดังนี้

3.1 ออกแบบการทดลองโดยใช้แบบแผน การวิจัยกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวทดสอบหลังเรียน (t-test one sample) (ปกรณั ประจันบาน, 2552 : 238)

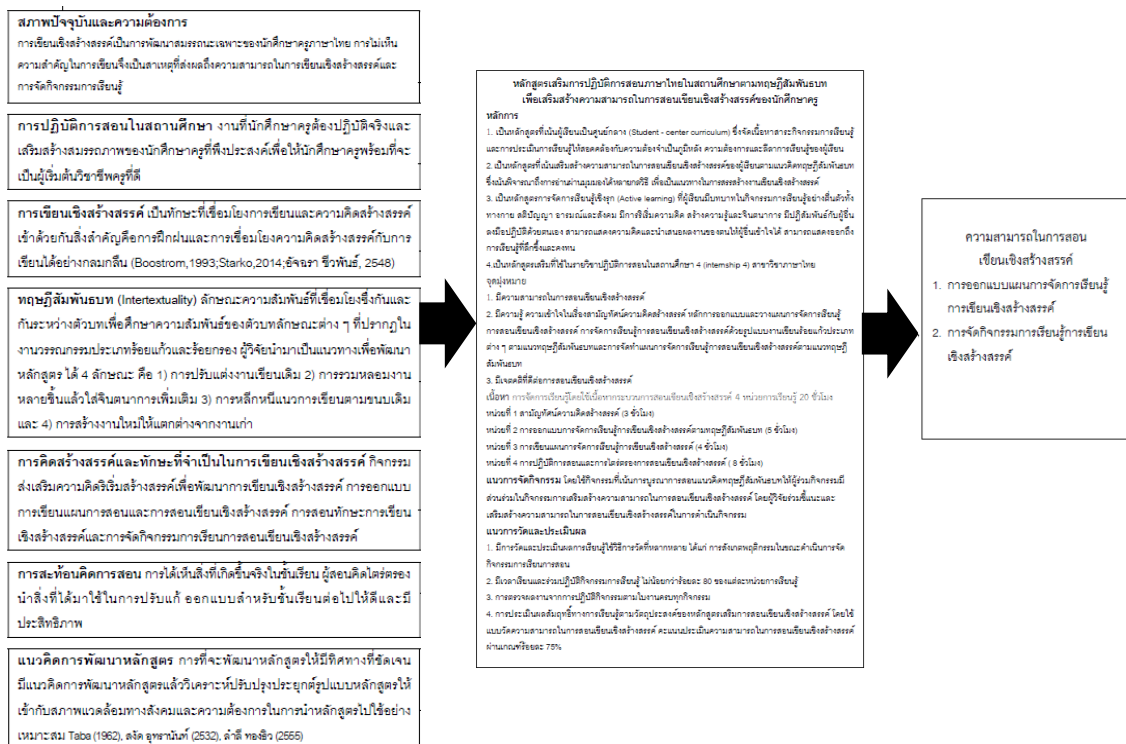
3.2 จัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้น ตามหน่วยการเรียนรู้ที่ 1– 4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องสามัญทัศน์ความคิดสร้างสรรค์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการออกแบบการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสัมพันธภาพ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การปฏิบัติการสอนและการสะท้อนคิดการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ใช้เวลาทดลอง 20 ชั่วโมง

3.3 ระหว่างจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมให้นักศึกษาสืบค้น วิเคราะห์ สังเคราะห์ อธิบาย และเขียนบันทึกตามกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนด

3.4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยประเมินด้วยแบบประเมินความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ พร้อมไปกับกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมตามหลักสูตรกับนักศึกษาครูกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น กับอาจารย์และครูพี่เลี้ยง โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการพัฒนาหลักสูตรการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้ใช้ประยุกต์ใช้แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของ (Taba, 1962; สำลี ทองธิว, 2555; สจัด อุทรนันท์, 2532)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ พบว่า

1.1 ข้อมูลสภาพปัจจุบันและแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู พบว่า 1) ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะเฉพาะของนักศึกษาครูภาษาไทย 2) การเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูต้องพัฒนาควบคู่กันระหว่างการฝึกโดยการบูรณาการเรียนการสอนแก่นักศึกษา ควรให้เรียนรู้เทคนิคและวิธีการส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ด้านหลักการเขียน รูปแบบงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ การฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ด้านพฤติกรรมการสอนของครู 3) แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถใน

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ได้แก่ พื้นฐานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ประเภทต่าง ๆ การหาข้อมูลประกอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ลงมือปฏิบัติการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เทคนิคการจัดกิจกรรมเสริมความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยจัดรูปแบบเป็นกิจกรรมเสริมหรือจัดรูปแบบเป็นรายวิชาพิเศษเสริมให้นักศึกษา 4) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning), การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ (Synectic) และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) สามารถนำมาประยุกต์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูได้เหมาะสม โดยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ตามทฤษฎีสัมพันธ์ เน้นการลงมือปฏิบัติและส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ และทั้งนี้ควรปรับให้เหมาะสมกับบริบทของนักศึกษา รวมถึงเวลาที่จัดการเรียนการสอน 5) สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ได้แก่ ตัวอย่างงานเขียนที่ดีของแต่ละรูปแบบงานเขียน เทคนิควิธีรูปแบบใหม่ ๆ การเขียนแบบร่วมมือ สื่อนวัตกรรมและเทคนิคต่าง ๆ แบบฝึกการเขียนสร้างสรรค์ สื่อเทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับผู้เรียน 6) การวัดและประเมินผลของนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ควรประเมินตามสภาพจริง ควรเป็นการวัดและประเมินผลที่มีลักษณะเป็น Rubric Scoring ที่เป็นแบบทั้ง Analytics และ Holistic และควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา เน้นการปฏิบัติ 7) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ควรเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาครูได้นำไปใช้ได้จริง เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนและควรให้นักศึกษามีการสะท้อนคิดของผู้เรียน

1.2 ข้อมูลความต้องการของนักศึกษาครูในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์และกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีความต้องการในประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้ 1) ต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 25.86 2) ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ต้องการให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเนื้อหาของการเขียนเรื่องตามจินตนาการ คิดเป็นร้อยละ 43.10 ต้องการให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คิดเป็นร้อยละ 42.28 3) ด้านการวัดและประเมินผล ต้องการประเมินในรูปแบบการตรวจสอบชิ้นงาน, แบบฝึกหัด, ใบงาน คิดเป็นร้อยละ 43.10 ผู้ประเมินเป็นอาจารย์ผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 60.34 4) ด้านสื่อการสอน ต้องการให้เอกสาร ใบกิจกรรม มีลักษณะเนื้อหาพอเหมาะสมมีรูปภาพ วิดีโอ พร้อมตัวอย่างประกอบ คิดเป็นร้อยละ 65.52 และต้องการใช้สื่อการเรียนรู้ประเภทสื่อของจริง (วัสดุอุปกรณ์) คิดเป็นร้อยละ 39.66

ตอนที่ 2 ผลการสร้างและพัฒนาหลักสูตร พบว่า

1. ผลการสร้างหลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู พบว่า 1) หลักสูตรประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสำคัญ หลักการ จุดมุ่งหมาย คำอธิบาย โครงสร้าง คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้ แนวการจัดกิจกรรม แนวทางการใช้สื่อ การวัดและประเมินผล 2) เอกสารประกอบหลักสูตรเสริมแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ แนวทางการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ แนวทางการจัดกิจกรรม (แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน) และการวัดและประเมินผล

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการศึกษานำร่อง (Pilot Study) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้จริง

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้หลักสูตร

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาครู หลังการใช้หลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู กับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่า หลังการทดลองใช้หลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 72.04 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90.05 ซึ่งสูงกว่าเมื่อเทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 75 ของนักศึกษาครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาศักยภาพในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู โดย ทำการสนทนากลุ่มหลังจากปฏิบัติการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ในสถานศึกษาตามการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 บันทึกการสะท้อนคิดการสอน การจัดการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นใหม่ นักศึกษาปฏิบัติการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยจัดการเรียนรู้การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ นักศึกษาทุกคนได้นำเอาทฤษฎีสัมพันธ์ มาจัดกิจกรรมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ในสถานศึกษาทั้ง 2 ครั้ง โดยรวมทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาสามารถถ่ายทอดการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ดีมีหลักการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

ตอนที่ 4 ผลการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมตามหลักสูตร

1. ผลการประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาครูที่มีต่อกิจกรรมเสริมความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ตามหลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูจากนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน

20 คน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมเสริมความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ภาพรวมมีความคิดเห็นตามรายด้านดังนี้ ด้านเนื้อหาสาระ ($\bar{X} = 4.77$ S.D. = 0.46) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.83$ S.D. = 0.38) ด้านสื่อ ($\bar{X} = 4.80$ S.D. = 0.41) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.83$ S.D. = 0.45) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.80$ S.D. = 0.40) และผลเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.81$ S.D. = 0.41) อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการประเมินความคิดเห็นของอาจารย์และครูพี่เลี้ยงที่มีส่วนร่วมต่อกิจกรรมเสริมความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ได้เสนอว่า การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์ นักศึกษาออกแบบครบตามองค์ประกอบ แต่ละคนจะใช้เทคนิคที่หลากหลายเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ และนักศึกษาทุกคนมีความชัดเจนในการสอดแทรกทฤษฎีสัมพันธบท การวัดและการประเมินผล เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดี ถึง ดีมาก นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล คือ

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร พบว่า

1.1 สภาพปัจจุบัน แนวทางหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง 2562) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ยังให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะการเขียนไม่มากพอ หลักสูตรมีรายวิชาที่พัฒนาทักษะการเขียนน้อยประกอบกับนักศึกษาไม่ได้พัฒนาทักษะการสอนเขียนโดยตรงเป็นการพัฒนาทักษะทางภาษาไทยทั้งหมดโดยรวมซึ่งสอดคล้องกับอัจฉรา ชิวพันธ์ (2553 : 4) กล่าวถึง ปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่พบส่วนมาก ได้แก่ เขียนได้ไม่ดี มีความเบื่อหน่ายในการเขียน การใช้ภาษาไม่ถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคลขาดการจัดลำดับความที่ดีของผู้เรียนไม่มีความคิดในการเขียนไม่มีความคิดหรือขาดจินตนาการ ผู้เรียนเขียนไม่ได้หรือเขียนได้ประมาณ 3 ถึง 4 บรรทัด ก็ไม่สามารถเขียนต่อได้ ผู้เรียนยังขาดทักษะในการเขียน ขาดความรู้และความคิดที่จะนำมาเขียน เหล่านี้เป็นข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขการที่จะแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียน ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนที่สนับสนุนส่งเสริมและฝึกฝนความคิดสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะเป็นการช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งคล้ายคลึงกับ กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557 : 6-7) กล่าวถึง ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำแนกเป็นรายด้าน คือ ด้านผู้เรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่เขียนไม่ได้เพราะขาดพื้นฐานความรู้ ขาดความคิดสร้างสรรค์และขาดแรงจูงใจในการริเริ่มเขียนเรื่องราวที่แปลกใหม่ ด้านผู้สอน พบว่า ผู้สอนขาดทักษะในการนำวิธีการสอนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะ

ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์มาใช้ ผู้สอนไม่สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ก่อนที่จะให้ผู้เรียนเขียนถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวอักษร ซึ่งการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะต้องอาศัยกระบวนการและวิธีสอนที่เหมาะสมหลากหลายและเป็นการสอนที่มุ่งให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์งานเขียนตามจินตนาการของผู้เรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานเขียนของตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

1.2 แนวทางการพัฒนาความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 1 กล่าวถึง การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการพัฒนาสมรรถนะเฉพาะของนักศึกษาครูภาษาไทย ซึ่งปัจจุบันนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยขาดความสามารถในด้านทักษะการเขียน ส่งผลถึงเทคนิคการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์และความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเขียนน้อยตามมา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาผู้เรียนให้เขียนได้ต้องถือหลักการว่าผู้เรียนจะต้องรู้เสียก่อนว่า สิ่งที่จะเขียนนั้นคืออะไร มีรูปแบบอย่างไร มีข้อบังคับหรือข้อกำหนดอย่างไรบ้าง ผู้เรียนที่จะต้องมีความรู้สำหรับที่จะใช้เขียนอย่างเพียงพอและรู้ว่าหากข้อมูลไม่พอจะค้นคว้าได้จากแหล่งใด ผู้เรียนจะต้องรู้วิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเขียนในขั้นตอนต่าง ๆ รู้ว่าหากวิธีการที่ใช้อยู่ไม่มีประสิทธิภาพจะเปลี่ยนไปใช้วิธีการใดแทน สอดคล้องกับแนวทางของการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ใช้ทฤษฎีสัมพันธบท ของ อธิกมาส มากจ้อย (2553 : 167) กล่าวถึงการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากการนำเอาทฤษฎีสัมพันธบทและการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์มาช่วยในการพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ ให้แก่นักศึกษาทั้งในด้านเนื้อหา จินตนาการ การเรียบเรียงความคิดและการใช้ภาษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเขียน งานเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยทฤษฎีสัมพันธบทจะช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์เกี่ยวกับงานเขียนให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาทำให้นักศึกษามองเห็นแนวทางในการเขียนงานเขียนขึ้นใหม่

1.3 ผลการศึกษาความต้องการของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เสนอเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น พบว่านักศึกษามีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ รวมถึงเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่จะต้องมาพัฒนาความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ รวมถึงยังขาดประสบการณ์การสอนและการสะท้อนคิดการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิวรรณ พชรพรรณพงษ์ (2559) กล่าวถึง การแสดงให้เห็นว่าควรมีการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการออกแบบการสอนของนักศึกษาครูให้สามารถออกแบบการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับวัย ความสนใจ และลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน เหมาะสมกับบริบทในชั้นเรียนซึ่งส่งผลให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ ซึ่งการที่นักศึกษาครูจะสามารถออกแบบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องใช้ การสะท้อนคิดการสอน (Reflective teaching) เป็นแนวคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูหรือนักศึกษาครูได้ใช้การคิดวิเคราะห์สะท้อนคิดการสอนของตน คิดปรับปรุงออกแบบการสอนของตนให้เหมาะสมกับบริบท

และผู้เรียน ตลอดจนเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับบริบทการสอนของตน ไม่เป็นเพียงผู้ลอกเลียนแบบแนวทางการสอนโดยไม่มีเหตุผล

2. จากผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรเสริมความสามารถการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นผ่านกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบเหมาะสม ตามแนวคิดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรหรือขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร (สำลี ทองธิว, 2555 : 95 – 106) ที่อธิบายว่า การพัฒนาหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรใดก็จะต้องผ่านกระบวนการพัฒนาคัลลึงกัน ส่วนที่แตกต่างจะอยู่ที่รายละเอียดของแต่ละขั้นหรือขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรหลัก ๆ มี 5 ขั้นด้วยกัน ได้แก่ 1) ขั้นการศึกษาบริบทสังคมเพื่อศึกษาวิถีชีวิตของคนในสังคมหนึ่ง ๆ (วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ) ศึกษาความต้องการจำเป็นเฉพาะที่หลักสูตรที่กำลังจะพัฒนาขึ้นจะต้องทำให้ตอบสนองต่อความคาดหวังของสังคม ต้องทำให้ผู้เรียนเข้าใจวิถีการดำเนินชีวิตที่เป็นปัจจุบันและสามารถใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพอยู่ในบริบทสังคมนั้น ๆ ได้ 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร ผู้พัฒนาหลักสูตรจะกำหนดกรอบแนวคิดได้ก็ต่อเมื่อเข้าใจบริบทสังคมจากการศึกษามิติต่าง ๆ ของสังคมอย่างรอบด้านเข้าถึงจุดยืนและเป้าหมายชีวิตของคนในสังคมได้ 3) การคัดสรรเนื้อหาสาระ ประสบการณ์ และการลำดับจัดกระทำเนื้อหาสาระในรูปแบบหรือลักษณะที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 4) ขั้นการคัดสรรวิธีการเรียนรู้ที่สนองตอบต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและสอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนและบริบทวัฒนธรรมการเรียนรู้ของสังคมนั้นและ 5) ขั้นการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับหลักการและสนองตอบต่อความต้องการจำเป็นของบริบทสังคมนั้น ระบุวิธีการวัดการประเมินผลข้อมูลและการสรุปผลการประเมินเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร

ในการพัฒนาหลักสูตรเสริมความสามารถการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ยึดกรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรแนวนั้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (John Dewey; G. Stanley Hall) สำลี ทองธิว, 2555 : 100) ซึ่งเป็นกลุ่มที่เน้นกระบวนการเรียนรู้เนื้อหา จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับขั้นพัฒนาการของผู้เรียนและคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (สมดุส/ชัดแย้ง) (Experiential specialists; Process specialists) การให้ความสำคัญต่อธรรมชาติการเรียนรู้ของมนุษย์ต่อพัฒนาการของเด็กเป็นสิ่งสำคัญที่สุดซึ่งนำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความหมายและตามนัยที่แต่ละคนต้องการให้ความสำคัญต่อการจัดเนื้อหาการเรียนการสอน ฯลฯ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในแบบและตามเป้าหมายที่ผู้เรียนสนใจและต้องการ ทั้งนี้กระบวนการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญมากกว่าตัว ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับขั้นที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานหรือการศึกษาสภาพปัจจุบันในการพัฒนาหลักสูตรเสริมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูและความต้องการของนักศึกษาครูในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์และกิจกรรมเพื่อ

เสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ซึ่งเป็นขั้นตอนที่นำข้อมูลและสารสนเทศมาตัดสินใจในการออกแบบและกำหนดองค์ประกอบหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของนักศึกษาครู โดยสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างกับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาการเขียนเชิงสร้างสรรค์และอาจารย์นิเทศก์การสอนสาขาวิชาภาษาไทยและศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเสริมความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ การดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของทาบ (Taba, 1962) ที่ใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่เริ่มจากระดับรากหญ้าสู่ระดับบน คือวินิจฉัยความต้องการไปจนถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของ สงัด อุตหรรณน (2532 : 191 – 192) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานของหลักสูตรเพื่อการพัฒนาหลักสูตรนั้นมีความถูกต้องทำให้ทราบความต้องการของสังคม

3. จากผลการทดลองใช้หลักสูตรเสริมความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ พบว่านักศึกษาครูมีความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังการทดลองใช้หลักสูตรเสริมความสามารถการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ เท่ากับ 72.04 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90.05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญ .05 นักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย มีความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความรู้จากทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

3.1 ทฤษฎีสัมพันธบท ในการวิจัยครั้งนี้ นักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยมีความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ดำเนินการเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้นักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยก่อนเป็นลำดับแรกจากนั้นก็เสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย การออกแบบการเรียนการสอน การเขียนแผนการสอนและการลงมือสอน ทั้งความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น มาจากนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยได้เรียนรู้ในกิจกรรมของหลักสูตรเสริมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งได้ดำเนินการตามทฤษฎีสัมพันธบท ผู้วิจัยได้นำมาออกแบบเป็นกิจกรรมในหลักสูตรเสริมโดยทำการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเนื้อหา 2 เนื้อหาด้วยกัน คือ 1) การจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยรูปแบบงานเขียนร้อยแก้วประเภทต่าง ๆ ตามทฤษฎี สัมพันธบท 2) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสัมพันธบท มีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนได้ 4 ลักษณะ คือ 1) การปรับแต่งงานเขียนเดิม 2) การรวมหลอมงานหลายชิ้นแล้วใส่จินตนาการเพิ่มเติม 3) การหลีกเลี่ยงแนวการเขียนตามขนบเดิม และ 4) การสร้างงานใหม่ให้แตกต่างจากงานเก่า โดยผู้วิจัยได้พัฒนาการเขียนสร้างสรรค์ให้นักศึกษาครูตามเนื้อหาดังกล่าว โดยให้นักศึกษาฝึกทักษะการเขียนสร้างสรรค์ตามกิจกรรมในหลักสูตรกำหนด นักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยเรียนรู้ทฤษฎีสัมพันธบทสามารถนำเอาแนวทางทั้ง 4 ลักษณะมาพัฒนางานเขียนของตนเองได้ รวมไปถึงเรียนรู้ที่จะนำเอาทฤษฎีสัมพันธบทตามแนวทางที่กำหนดไปประยุกต์ใช้เพื่อออกแบบการ

เรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของตนเอง ผู้วิจัยได้เสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามกิจกรรมของหลักสูตรโดยฝึกให้นักศึกษาครูออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ซึ่งครอบคลุมแนวทางตามทฤษฎีสัมพันธ์แล้วนำไปปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบขึ้น จึงทำให้ศึกษามีความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของนักทฤษฎีสัมพันธ์ ที่อธิบายทฤษฎีสัมพันธ์ว่า การนำเอาตัวบทที่น่าสนใจมาพิจารณา หรือศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทนั้น ทำให้สามารถพิจารณาถึงการอ่านผ่านมุมมองได้หลายกลวิธี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ Julia Kristeva, Michael Riffaterre, Gerard Genette, Harold Bloom (อ้างใน ตรีศิลป์ บุญขจร, 2553 : 28-29) สอดคล้องกับ กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557) ที่พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎี สัมพันธ์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต ซึ่งเป็นนักศึกษาครู ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการสอนมี 6 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสร้างองค์ความรู้จากการอ่าน 2) ขั้นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของตัวบท 3) ขั้นเติมจินตนาการและประสบการณ์ 4) ขั้นเรียบเรียงความสร้างวรรณศิลป์ 5) ขั้นกลั่นกรองงานเขียน 6) ขั้นสร้างสรรค์งานเขียน ผลการเสริมสร้างพบว่าได้นักศึกษามีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในภาพรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับของ ประจักษ์ น้อยเหนือ (2557) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสัมพันธ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสัมพันธ์มีพัฒนาการความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น ทั้งนี้อาจมีสาเหตุจากการนำทฤษฎีสัมพันธ์มาช่วยในการพัฒนาการเขียนสร้างสรรค์

3.2 การสะท้อนคิดการสอน ในการวิจัยครั้งนี้ นักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย ได้ดำเนินการกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนตามการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ตนเองรับผิดชอบในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จำนวน 2 ครั้ง โดยเนื้อหากิจกรรมในหลักสูตรเสริมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้ให้นักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยสะท้อนคิดการสอนหลังจากปฏิบัติการสอนของตนเองด้วยการสนทนากลุ่มและบันทึกตามแบบบันทึกการสะท้อนคิดการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีประเด็น 6 ข้อ คือ 1) ความคาดหวังก่อนการจัดการเรียนรู้การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ 2) ประสบการณ์เรียนรู้การจัดการเรียนรู้การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ 3) ความสัมพันธ์กับการเรียนรู้เดิม 4) การจัดการเรียนรู้การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ใหม่ที่เกิดขึ้น 5) การนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตตนเอง และ 6) ข้อเสนอแนะ การสะท้อนคิดการสอนในการวิจัยครั้งนี้เป็นการสะท้อนคิดการสอนจากการจัดกิจกรรมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรียกว่าการสะท้อนคิดภายหลังงานสำเร็จ (Retrospect) หรือเรียกว่า “การประชุมเพื่อทบทวนงาน” เป็นกิจกรรมสะท้อน

คิดการสอนรูปแบบหนึ่ง มุ่งเน้นรายละเอียดเจาะลึก อาจดำเนินการไม่กี่ชั่วโมงหรือไม่กี่วันหลังงานเสร็จแต่ไม่ควรเกิน 2-3 สัปดาห์ ซึ่งเป็นไปตามที่ วิจารณ์ พานิช (2548 : 166) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้หลังการดำเนินงานครั้งนี้เป้าหมายสำคัญอยู่ที่การนำบทเรียนที่ได้ไปใช้ในโครงการต่อไปมิใช่เพื่อให้ทีมงานบรรลุเป้าหมายของงานเดิม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวรรณ พชรพรพงษ์ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการไตร่ตรองการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบการสอนของนักศึกษาครู มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการไตร่ตรองการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบการสอนของนักศึกษาครูและศึกษาความสามารถในการออกแบบการสอนของนักศึกษาครูหลังเรียนด้วยกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการไตร่ตรองการสอนมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการทำความเข้าใจสถานการณ์การสอน 2) ขั้นการวางแผนการสอนภายใต้การไตร่ตรองการสอน 3) ขั้นการปฏิบัติการสอน และ 4) ขั้นการไตร่ตรองหลังการสอน ผลการทดลองใช้กับนักศึกษาครู พบว่านักศึกษาครูมีความสามารถในการออกแบบการสอนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน การพัฒนาความสามารถการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ดังกล่าว เห็นได้จากบันทึกการสะท้อนคิดการสอนของนักศึกษาที่สะท้อนให้เห็นพัฒนาการในด้านการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ดีขึ้น จากการศึกษาที่ไม่สามารถเขียนเชิงสร้างสรรค์และงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ยังไม่มีแปลกใหม่ไปจากเดิมได้และมักลอกเลียนงานเขียนของผู้อื่น แต่หลังจากการฝึกโดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์บท นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของตัวบทและตัวอย่างบทที่ดี แล้วนำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการสร้างเสริมกิจกรรมการสอนเขียนถึงสร้างสรรค์ของตนเอง ทำให้นักศึกษาสอนให้ผู้เรียน ใช้จินตนาการและความคิดใหม่ของตนเอง สร้างสรรค์ผลงานเขียนที่มีลักษณะเฉพาะตนได้ดียิ่งขึ้น

4. จากผลการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมเสริมความสามารถการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามหลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธ์บทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู นักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมเสริมความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด พบได้ว่าการประเมินครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน คือ 1)ด้านเนื้อหาสาระ 2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 3)ด้านสื่อ 4) ด้านการวัดและประเมินผล และ 5) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ โดยในแต่ละด้านนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยได้ให้ความคิดเห็นในแต่ละด้าน เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดไปถึ้น้อยที่สุดในแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผลมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.83 โดยนักศึกษาครูเห็นด้วยในเรื่องของ อาจารย์ผู้สอนสร้างความสนใจทำให้นักศึกษาอยากสืบค้น วิเคราะห์ สังเคราะห์และอธิบายถึงความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์และกิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สืบค้นวิเคราะห์ สังเคราะห์และอธิบายถึงความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมการ

เรียนการสอนทำให้นักศึกษา มีความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ส่วนด้านการวัดและประเมินผล เห็นด้วยอย่างยิ่งในเรื่องนี้ อาจารย์ผู้สอนวัดและประเมินผลด้วยการให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริง ด้านสื่อและด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.80 โดยนักศึกษาครูเห็นด้วยในเรื่องใช้สื่อที่เป็นงานเขียนที่หลากหลายและงานเขียนที่ได้รับความนิยมและมีเอกสารประกอบการสอน สื่อมีความน่าสนใจและส่งเสริมให้นักศึกษา มีความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ส่วนด้านบรรยากาศในการเรียนรู้อาจารย์ผู้สอนดูแลเอาใจใส่นักศึกษา ด้านสุดท้ายคือด้านเนื้อหาสาระ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.77 โดยนักศึกษาครูเห็นด้วยในเรื่อง นักศึกษาสามารถนำความรู้จากเนื้อหาที่เรียนไปใช้ในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้

ส่วนผลการประเมินความคิดเห็นของอาจารย์และครูพี่เลี้ยงที่มีส่วนร่วมต่อกิจกรรมเสริมความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ได้แสดงความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ ใน 2 ประเด็น คือ 1) ผลการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาและ 2) ผลการจัดกิจกรรมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา โดยภาพรวมได้เสนอว่า การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์ นักศึกษาออกแบบครบตามองค์ประกอบ แต่ละคนจะใช้เทคนิคที่หลากหลายเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ทฤษฎีสัมพันธ์บท การวัดและการประเมินผล เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ พฤติกรรมการจัดกิจกรรมนักเรียนมีความสุขสนุกในการเรียนรู้เสริมสร้างจินตนาการได้อย่างดี

ทั้งนี้ แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมตามหลักสูตรเสริมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่พัฒนาขึ้นช่วยส่งเสริมความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร်ควรนำหลักสูตรกิจกรรมเสริมความเป็นครูสู่การปฏิบัติในระดับคณะ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตระหนักในความสำคัญและเห็นภาพการปฏิบัติ เกิดพลังการมีส่วนร่วมและความสำเร็จ จนนำไปสู่วิถีชีวิตและการประกอบวิชาชีพครูในอนาคตของนักศึกษาครู โดยแยกเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้นักศึกษาครูได้มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง

2. ควรนำหลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธ์บทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูไปใช้กับนักศึกษาครูในระดับชั้นปีที่ 4 และเป็นกิจกรรมหลักในการเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธภาพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์งานเขียนในรูปแบบอื่น ๆ หลายด้าน เช่น วรรณกรรมออนไลน์ วรรณกรรมที่มียอดจำหน่ายสูง หรือวรรณกรรม งานเขียนสร้างสรรค์ที่นักเรียนสนใจ นำมาเป็นตัวแบบในทฤษฎีสัมพันธภาพ เพื่อศึกษาในบริบทที่แตกต่างออกไป

2. เนื่องจากนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สูง จะมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการสอนทั่วไปสูงด้วย ดังนั้นงานวิจัยครั้งต่อไปควรพัฒนาความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ที่เสริมสร้างความสามารถในการสอน เช่น การจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนและการควบคุมชั้นเรียน เพื่อให้ให้นักศึกษาครูมีความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง. (2557). “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสัมพันธภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2557). การเขียนสร้างสรรค์ทางสื่อสิ่งพิมพ์: *Idea* ดี ๆ ไม่มีวันหมด. (ฉบับปรับปรุง) (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ชนะ เวชกุล. (2524). การเขียนสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2553). ด้วยแสงแห่งวรรณคดีเปรียบเทียบ วรรณคดีเปรียบเทียบ : กระบวนทัศน์และวิธีการ (พิมพ์ครั้งที่ 2) . กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วรรณคดีศึกษา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2545). การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อการศึกษาและอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: อารักษ์.
- ทศนา แหมมณี. (2556). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปกรณ์ ประจันบาน. (2552). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ประจักษ์ น้อยเหนือ. (2557). ผลการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหภาพที่มีต่อความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม. 10 (1), 262-272.
- วิจารณ์ พานิช. (2548). การจัดการความรู้ ฉบับนักปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.

- ศศิวรรณ พชรพรรณพงษ์. (2559). การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการไตร่ตรองการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบการสอนของนักศึกษาครู. รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8. (น. 1722-1729). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สังัด อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: มิตรสยาม.
- สำลี ทองธิว. (2555). หลักสูตรอาเซียนเพื่อการรู้อาเซียน. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร. 14 (3), 95-106.
- แสงสุรีย์ วาดวิจิตร และ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2557). ทิศทางการผลิตและใช้บัณฑิตครูภาษาไทยในอนาคต (พ.ศ.2560 – 2574). วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 9 (3), 122-130.
- เสาวณิต จุลวงศ์. (2016). นวนิยายไตรภาคชุดกษัตริยา: การเล่าเรื่องอดีตจากภาพอดีตที่ถูกนำเสนอ. วารสารวรรณวิทัศน์. (6), 72–117.
- สุรัชย์ มีชาญ. (2547). ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน. วารสารสงขลานครินทร์ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 10 (2), 118-123.
- อธิมาส มากจ้อย. (2553). การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีสหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียน ภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2553). ภาษาพาสอน เรื่องน่ารู้สำหรับครูภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 2) . กรุงเทพมหานคร: แอคทีฟพริ้นท์ จำกัด.
- Taba Hilda. (1962). *Curriculum Development: theory and practice*. New York: Harcourt Brace and World.